

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

การศึกษาคุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เจยไสย

สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

39/1 ถ.รัชดาภิเษก แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

The Study of Working Quality of Life of Alien Workers' Regarding to
Trucks and Trailers Land Transportation

Thanawit Kongcachana, Pichai Sodbhiban, Somdej Cheaysai

Department of Industrial Technology, Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University

39/1 Rachada road, Chankasem, Chatuchak, Bangkok 10900

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก 5 ด้าน คือ ด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ด้านสวัสดิการ ด้านความสมดุลในชีวิตงาน ชีวิตส่วนตัว และด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร และ 2) เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกโดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลคือ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคนต่างด้าวสัญชาติพม่า จำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยภาษาพม่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบค่าที วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) คนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 3.00$) ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ($\bar{X} = 3.07$) ด้านสวัสดิการ ($\bar{X} = 3.13$) ด้านความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัว ($\bar{X} = 3.22$) และด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร ($\bar{X} = 3.06$) แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกเกี่ยวกับด้านสมดุลในชีวิตงานชีวิต ส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ 2) ผลจากการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก โดยจำแนกตามลักษณะบุคคลพบว่าคนงานต่างด้าวที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงาน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าบริษัทขนส่งสินค้าควรจัดให้มีองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง 5 ด้าน ให้แก่คนงานในระดับที่สูงขึ้น และนำข้อมูลมาพิจารณาในการวางแผน ปรับปรุงและประเมินทิศทางการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลขององค์กรในอนาคตต่อไป

ธนาวินัย คางคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เจยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตการทำงาน, คนงานต่างด้าว, การขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก

Abstract:

The purposes of this research were 1) to study working quality of life of alien regarding to trucks and trailers land transportation on five aspects which included the fair income, safety at work, welfare, balance of work and personal life, and the relationship within the organization and 2) to compare working quality of life of alien in four aspects, they were, age, marital status, work period and income. The sample groups were 84 Myanmar's alien workers. The data were collected by using a set of 5-level rating scale questionnaires written in the Myanmar's language. The percentages, means and standard deviations were employed to analyze the data. F-test, t-test and one-way ANOVA were used to test the hypothesis followed by the use of LSD method to test the paired mean difference. The results of this research were as follows : 1) The alien workers' opinion towards the working quality of life was at a moderate level in five aspects which included fair income ($\bar{X} = 3.00$), safety at work ($\bar{X} = 3.07$), welfare ($\bar{X} = 3.13$), balance of work and personal life ($\bar{X} = 3.22$), and the relationship within the organization ($\bar{X} = 3.06$), which confirmed that the alien workers' opinion towards balance of work and personal life was ranked with a higher mean score than other aspects. 2) When comparing the alien workers' working quality of life classified by ages, marital status, work period and income, it revealed that the differences of these personal factors were statistically different at a .05 level of significance. The recommendations from the study are as follows: Five factors concerning the workers' working quality of life should be more focused on by logistic companies. In addition, for the highest success and efficiency, the organizations should take the research results into consideration in order to set up their future goals of planning, improvement and problem solving as well.

Keyword: Working Quality of Life, Alien Worker, Trucks and Trailers Land Transportation

ภูมิหลัง

ชาวต่างชาติเริ่มเข้ามาทำงานในประเทศไทยประมาณรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยส่วนใหญ่เป็นชนชาติจีนอพยพหนีภัยธรรมชาติ และความอึดอัดขาดแคลนจากประเทศของตนเข้ามารับจ้างทำงานกรรมกรกุลีแบกหามเป็นกรรมกรในโรงเลื่อยไม้ โรงทึบอ้อย รับจ้างงานโยธาทั่วไป และงานในเรือเดินสมุทร ต่อมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เศรษฐกิจไทยเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างมากประเทศไทยมีการติดต่อด้านค้าขายกับหลายประเทศ จึงมีชาวต่างชาติอื่นเข้ามา

ทำงานในประเทศไทยการทำงานของคนต่างด้าว มีลักษณะเป็นกฎหมายที่บัญญัติตามนโยบายของรัฐซึ่งมีความยืดหยุ่นไปตามสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในแต่ละยุคสมัย บทบัญญัติหลายมาตราจึงบัญญัติไว้อย่างกว้างๆ และให้อำนาจแก่รัฐมนตรีเป็นผู้ออกกฎหมายปลีกย่อยให้เหมาะสมกับกาลเวลา ซึ่งนับแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 เป็นต้นมาได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง รวม 9 ฉบับ และยังมีประกาศกระทรวงและระเบียบต่างๆ อีกหลายฉบับเพื่อให้ง่ายแก่การแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้ทันต่อเหตุการณ์ใน

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เฉยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

แต่ละยุคสมัยด้วย กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการกิจของกระทรวงแรงงานต้องดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงานในระบบประมาณ 10 ล้านคน และกำลังขยายไปสู่แรงงานนอกระบบอีกประมาณ 21.8 ล้านคน (กระทรวงแรงงาน 2551.) นอกจากนี้กระทรวงแรงงานยังมีการกิจในเรื่องการส่งเสริมประชาชนอีกไม่น้อยกว่า 4 ล้านคน ให้มีงานทำหรือมีความรู้ความสามารถ มีโอกาสได้ทำงานมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย โดยการ ฝึกอาชีพ การพัฒนาฝีมือแรงงาน การจัดหางาน การแนะแนวอาชีพให้แก่ผู้ว่างงานนักเรียนนักศึกษาและผู้ต้องการเปลี่ยนงานประมาณ 1 ล้านคน การควบคุมการทำงานแรงงานต่างด้าว

ทั้งที่ถูกและไม่ถูกกฎหมายอีกไม่น้อยกว่า 1 ล้านคน ดูแลแรงงานไทยในต่างประเทศอีกไม่น้อยกว่า 1 ล้านคน ที่ทำงานอยู่ใน 11 ประเทศ โดยมีเป้าหมายสุดท้าย เพื่อให้มีอัตราการว่างงานต่ำที่สุด แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความมั่นคงในการทำงาน และทำให้มีแรงงานที่มีศักยภาพในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรมของประเทศนอกเหนือไปจากการแก้ไขปัญหาความยากจน ในยุคที่ประเทศไทยเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์จึงปรากฏว่ามีแรงงานต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหามากมายที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ของแรงงานต่างด้าวเหล่านั้น การศึกษาในส่วนของคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนส่งสินค้าทางรถบรรทุก สามารถทำให้รู้ว่าแรงงานต่างด้าวมีคุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร มีความพึงพอใจหรือไม่ แรงจูงใจใดที่ทำให้แรงงานต่างด้าวหลังไหลเข้ามาทำงานในประเทศไทย ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตมากน้อยเพียงใด

ศูนย์ขนส่งสินค้าแอล.เอส.อาร์พุทธมณฑลสาย 2 มีบริษัทรับขนส่งสินค้าจำนวน 35 ราย จากการทำงานของคนงานในบริษัทขนส่งที่ทำการขนส่งสินค้าส่วนใหญ่จะมีทั้งคนงานไทยและคนงานต่างด้าวทำงานเป็นลูกจ้างรายวัน และรายเดือน ไม่มีเวลาพักผ่อนที่แน่นอน คือบางครั้งต้องทำงานตอนกลางคืน สลับกับการทำงานตอนกลางวัน ซึ่งโดยปกติตามธรรมชาติของมนุษย์นั้น จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของ

ชีวิตทั้งในเรื่องส่วนตัว และการทำงานในช่วงเวลากลางวัน และจะพักผ่อนในช่วงกลางคืน แต่เนื่องจาก บริษัทรับสินค้าที่รับทำงานด้านการขนส่งสินค้าจำเป็นต้องปรับสภาพการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ทำให้ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องอันหมายถึงจำเป็นต้องทำงานในเวลากลางคืนด้วย ถ้าจะมองในแง่ของคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานที่ต้องทำงานในเวลากลางคืน จะต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา หากคนงานไม่เคยชินกับสภาพการทำงานดังกล่าว ก็จะไม่สามารถทำงานได้เต็มความสามารถ งานที่อาจผิดพลาด หรืออาจได้รับอันตรายอันเกิดจากการทำงานในที่สูง (คือบนรถบรรทุกขนาดใหญ่) ซึ่งทำให้คุณภาพของงานออกมาไม่ดี แรงงานต่างด้าวเป็นกลุ่มคนที่ขาดโอกาส และมีข้อจำกัดทางกฎหมาย ทั้งทางด้านสิทธิเสรีภาพในหลาย ๆ ด้าน เป็นกลุ่มคนที่บริษัทขนส่งสินค้าเลือกใช้เนื่องจากสามารถทำงานได้ทุกประเภท ไม่เกี่ยงเรื่องค่าจ้าง ไม่เลือกงาน ต้นทุนต่ำกว่าแรงงานไทย และมีการให้สิทธิประโยชน์ต่ำกว่าแรงงานไทย และคุณภาพของชีวิตก็จะไม่ดีตามมาด้วย ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานจึงเป็นเรื่องที่จะพัฒนาบุคคลให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ทั้งในเวลาทำงานและนอกเวลาทำงาน และสภาพการทำงานในการทำงานที่ดี มีความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ตอบแทนจากการทำงานอย่างเป็นธรรม (สุทธิลักษณ์ สุนทรโรดม. 2537) บริษัทขนส่งสินค้า ที่มีปัญหาคนงานขาดงานบ่อย มีอัตราการเข้าออกของคนงาน และมีการเรียกร้องมาก อาจแปลได้ว่ากำลังมีปัญหาคุณภาพชีวิตของคนในองค์กร

จากปัญหาดังกล่าวแล้วในข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจ ที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนส่งสินค้าทางรถบรรทุกสินค้า ว่ามีคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างไร มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่หรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้กับองค์กร ที่ทำงานทางด้านการขนส่งสินค้าทางรถบรรทุกสินค้า ในการปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การทำธุรกิจขององค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เฉยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก โดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ความสำคัญของการวิจัย

1. ข้อมูลของผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก
2. ข้อมูลของผลจากการวิจัยเป็นแนวทางพื้นฐานสำหรับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก
3. ข้อมูลของผลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนงานต่างด้าวและคนงานไทยที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก และด้านบริหารงานด้านทรัพยากรมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้น
4. ผลจากการศึกษาวิจัยสามารถนำมาใช้ได้กับบริษัทขนส่งสินค้า เป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีของคนงาน และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก เพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลขององค์กร และคุณภาพชีวิตการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้ คือ ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าขึ้นรถบรรทุกสินค้าจำนวนทั้งหมด 84 คน จากบริษัทขนส่งสินค้าที่อยู่ภายในศูนย์ขนส่งสินค้า แอล. เอส. อาร์. ที่มีจำนวนบริษัทขนส่งทั้งสิ้น 35 บริษัทขนส่ง (ศึกษาเฉพาะกรณีคนงานต่างด้าวสัญชาติพม่าซึ่งมีการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐานสามารถอ่านออกเขียนได้)

3. การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2552 - สิงหาคม 2553 ในการออกแบบสอบถาม กระจายแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปประมวลผลการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม ประกอบด้วยคุณภาพชีวิตการทำงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ด้านสวัสดิการ ด้านความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัว ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร

สมมติฐานในการวิจัย

คุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ซึ่งจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลได้ดังต่อไปนี้

1. คนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานต่างกัน

2. คนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานต่างกัน

3. คนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก ที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานต่างกัน

4. คนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของคนงานต่างด้าวพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.6 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.9 และมีอายุ 40 ปีขึ้นไปน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.5 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมา มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 36.9 และมีสถานภาพอื่น ๆ (หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่) น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมา มีระยะเวลาการทำงาน 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 และมีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 4 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.9 ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.3 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,001 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.7

2. สรุปผลคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกพบว่า คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.10 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัว ด้านสวัสดิการ ด้านสภาพการ

ทำงานที่ปลอดภัย ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร และด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรม ซึ่งผลการวิจัยในแต่ละประเด็นสรุปได้ดังนี้

2.1 คนงานต่างด้าวที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2.2 คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัยในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.07 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2.3 คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านสวัสดิการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.13 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2.4 คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.22 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2.5 คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กรในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.06 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

3. สรุปผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก โดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า

3.1 คนงานต่างด้าวที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม และด้านความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวและด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 คนงานต่างด้าวที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม และด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรม และด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 คนงานต่างด้าวที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม และด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ด้านสวัสดิการ และด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 คนงานต่างด้าวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

คุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คนงานต่างด้าวที่มีอายุ สถานภาพ ระยะเวลาการทำงาน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายดังนี้

1. คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านผลตอบแทนที่เป็นธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะคนงานต่างด้าวอาจจะมองว่าได้รับค่าตอบแทนยังไม่คุ้มค่ากับความเสียหายในการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนร่วมอาชีพที่มีลักษณะงานคล้ายกันจากบริษัทอื่น ซึ่งค่าตอบแทนที่ได้รับนั้นยังไม่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายตามภาวะเศรษฐกิจการครองชีพในประเทศไทย ปัจจุบัน ซึ่งจากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤตล มีเพียร (2541) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานต้องรับบนเครื่องบินบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานในแต่ละมิติ พบว่า มิติด้านผลตอบแทน อยู่ใน

ระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรัญญา นวลละออง (2544) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานครูในแต่ละด้านพบว่า ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์สินี ดีผลผล (2545) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร:ศึกษารณิ บริษัท ไทย แอร์พอร์ตทราเวล เซอร์วิส จำกัด ผลการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัท ไทย แอร์พอร์ตทราเวล เซอร์วิส จำกัด ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตการทำงานทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านรายได้และผลประโยชน์ตอบแทน สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้า และความมั่นคงในงาน สังคมสัมพันธ์ ด้านธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านภาวะอิสระจากงาน และมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา เสนา (2544) ที่ได้ทำการศึกษาคูณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสายการผลิต บริษัท บิวตี้เจมส์แพคตอรี จำกัด ทั้ง 8 ด้าน ของพนักงานสายการผลิต ได้แก่ ด้านการตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมคุณภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการ ด้านสังคม ด้านธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตด้านอื่นๆ และด้านเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสังคม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานสายการผลิต มีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นคุณภาพชีวิตการทำงานด้านบูรณาการด้านสังคมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติณัฐ สมบัติศิริ (2546) ได้ทำการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษามีความรู้สึกรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตการทำงานด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมอยู่ในระดับต่ำ ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เจยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

ด้านประชาธิปไตยในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนตัว ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัชพล ภูเต็ง (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย พบว่า พนักงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ดังนี้ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก และด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับชีวิตด้านอื่น และด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2. คนงานต่างตัวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องใช้ต่างๆ ที่ใช้ทำงาน ยังไม่เอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน และอาจจะมีความปลอดภัยที่ไม่เพียงพอ จึงทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานต่างตัว อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤตล มีเพียร (2541) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานต้องรับบนเครื่องบินบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน ของพนักงานต้องรับบนเครื่องบิน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานในแต่ละมิติ พบว่า มิติด้านสภาพการทำงานที่ดีและมีความปลอดภัยและมีมิติด้านสิทธิของพนักงานอยู่ในระดับ ปานกลางค่อนข้างต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยญา นวลละออง (2544) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษาอำเภอคลองหลวง ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณา ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานครูในแต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและสุขภาพอยู่ใน

ระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์สินี ดีผลผล (2545) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การ:ศึกษากรณี บริษัท ไทย แอร์พอร์ต กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด ผลการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัท ไทย แอร์พอร์ต กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตการทำงานทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านรายได้และผลประโยชน์ตอบแทน สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สังคมสัมพันธ์ ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านภาวะอิสระจากงาน และมีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา เสนา (2544) ที่ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสายการผลิต บริษัท บิวตี้เจมส์แพคตอรี่ จำกัด ทั้ง 8 ด้านของพนักงานสายการผลิต ได้แก่ ด้านการตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมคุณภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ และด้านเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานสายการผลิต มีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นคุณภาพชีวิตการทำงานด้านบูรณาการด้านสังคมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติณัฐ สมบัติศิริ (2546) ได้ทำการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษา อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาที่มีความรู้สึกรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตการทำงานด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมอยู่ในระดับต่ำ ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกันด้านประชาธิปไตยในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนตัว ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล อยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา น้อยจันทร์ (2541) ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษาบริษัท รีท - ไวท์ ผลการวิจัย

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เจยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

พบว่าระดับความพึงพอใจของลูกจ้างต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ 1) ภาพการทำงาน 2) สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน 3) ชีวิตครอบครัว 4) ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม 5) การมีส่วนร่วมด้วยฝ่ายแรงงานสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏพล ภู่อึ้ง (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย พบว่า พนักงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตดังนี้ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับชีวิตด้านอื่น และด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

3. คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านสวัสดิการ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคนงานต่างด้าวมองว่าสวัสดิการต่างๆ เช่น สิทธิการ ลาป่วย ลากิจ เบี้ยเลี้ยง เครื่องแบบ ค่าล่วงเวลา ค่ารักษาพยาบาล และการอำนวยความสะดวกในการรักษาพยาบาล ผู้ว่าจ้างยังให้สวัสดิการต่างๆ เหล่านี้ ยังมีความไม่เหมาะสมเมื่อเทียบกับภาวะเศรษฐกิจการครองชีพในประเทศไทยปัจจุบัน ซึ่งจากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์สินี ดีผลผล (2545) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การ:ศึกษากรณี บริษัท ไทย แอร์พอร์ตส์ กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด ผลการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัท ไทย แอร์พอร์ตส์ กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตการทำงานทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านรายได้และผลประโยชน์ตอบแทน สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สังคมสัมพันธ์ ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านภาวะอิสระจากงาน และมีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา น้อยจันทร์ (2541) ได้ทำการศึกษาคูณภาพชีวิต

ในการทำงานของพนักงานระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษาบริษัท ริท - ไวท์ ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของลูกจ้างต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ 1) ภาพการทำงาน 2) สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน 3) ชีวิตครอบครัว 4) ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม 5) การมีส่วนร่วมด้วยฝ่ายแรงงานสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

4. คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคนงานต่างด้าวมีช่วงเวลาพักผ่อน รับประทานอาหาร ทำภารกิจส่วนตัวในแต่ละวันยังไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากต้องทำงานหนักเลิกงานเย็น รวมทั้งยังทำให้ไม่มีเวลาทำกิจกรรมทางสังคม เช่น พบปะกับเพื่อนร่วมอาชีพ หรือออกกำลังกาย เช่น เล่นกีฬา (ฟุตบอล ตะกร้อ ฯลฯ) ซึ่งจากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤตล มีเพียร (2541) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานต้องรับบนเครื่องบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานต้องรับบนเครื่องบิน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานในแต่ละมิติ พบว่า มิติด้านการทำงานและชีวิตส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา เสนา (2544) ที่ได้ทำการศึกษาคูณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสายการผลิต บริษัท บิวตี้เจมส์แฟคตอรี จำกัด ทั้ง 8 ด้าน ของพนักงานสายการผลิต ได้แก่ ด้านการตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมคุณภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ และด้านเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานสายการผลิต มีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นคุณภาพชีวิตการทำงานด้านบูรณาการด้านสังคมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑิต์ณัฐ สมบัติศิริ

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เจยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

(2546) ได้ทำการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษ อำเภอดงเจริญ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษามีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมอยู่ในระดับต่ำ ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการทางสังคม หรือการทำงานร่วมกัน ด้านประชาธิปไตยในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนตัว ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล อยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัชพล ภูเต็ง (2540) ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย พบว่า พนักงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตดังนี้ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับชีวิตด้านอื่น และด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

5. คนงานต่างด้าวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะคนงานต่างด้าวยังไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำงานและปรึกษาปัญหาส่วนตัวได้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในเรื่องของภาษาและการสื่อสารกัน ซึ่งจากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยญา นวลละออ (2544) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษาอำเภอลองหลวง ผลการศึกษพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณาในระดับคุณภาพชีวิตการทำงานครูในแต่ละด้านพบว่า ด้านบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ด้านประชาธิปไตยในองค์กรอยู่

ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์สินี ดีผลผล (2545) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การ:ศึกษากรณี บริษัท ไทย แอร์พอร์ต กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด ผลการศึกษพบว่า พนักงานบริษัท ไทย แอร์พอร์ตกราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตการทำงานทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านรายได้และผลประโยชน์ตอบแทน สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สังคมสัมพันธ์ ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านภาวะอิสระจากงาน และมีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับปานกลาง และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา เสนา (2544) ที่ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสายการผลิต บริษัท บิวตี้เจมส์แพคตอรี่ จำกัด ทั้ง 8 ด้านของพนักงานสายการผลิต ได้แก่ ด้านการตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ และด้านเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานสายการผลิต มีคุณภาพชีวิตการทำงานเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นคุณภาพชีวิตการทำงานด้านบูรณาการด้านสังคมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัชพล ภูเต็ง (2540) ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย พบว่า พนักงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตดังนี้ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก และด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านธรรมณูญในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับชีวิตด้านอื่น และด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม โดยสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เฉยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

6. คนงานต่างด้าวที่มีอายุ สถานภาพ ระยะเวลาการทำงาน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนงานต่างด้าวอาจจะมีแนวคิดและมีความต้องการที่ต่างกันในบางเรื่องได้ เช่น ผลตอบแทนที่เป็นธรรม ความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัว และความสัมพันธ์ภายในองค์กร เป็นต้น เนื่องจากคนงานต่างด้าวต้องการมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความรู้สึกพอใจที่มีต่องานที่ปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านวัตถุ และด้านจิตใจ ซึ่งก็จะทำให้เกิดคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี จากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัย ภูวนัย น้อยวงษ์ (2541) ศึกษาชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ : ศึกษากรณีเฉพาะบริษัท มินิแบไทย จำกัด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีผลทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมแตกต่างกัน แต่ในการศึกษาองค์ประกอบในแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้และประสบการณ์ในการทำงาน มีผลทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานในแต่ละด้านแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัยสินี ดีผลผล (2545) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร:ศึกษากรณี บริษัท ไทยแอร์พอร์ตกราวด์ เซอร์วิส จำกัด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวม และคุณภาพชีวิตในการทำงานด้านรายได้และประโยชน์ตอบแทน สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สังคมสัมพันธ์ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าพนักงานที่มีประเภทของงานต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ และด้านสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอายุงาน

ไม่พบว่ามีคุณภาพชีวิตในการทำงานทั้งรายได้และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ไม่พบว่าพนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน แต่พบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานมีความสัมพันธ์กับผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยาพร สาร (2546) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายบำรุงรักษาการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรณีศึกษา : โรงไฟฟ้าแม่เมาะผลการวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าแม่เมาะมีลักษณะบุคคลในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน รายได้และกองงานที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรธนา เสนา (2544) ได้ทำการศึกษาคูณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสายการผลิต บริษัท บิวตี้เจมส์แฟคตอรี จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่ปฏิบัติในหน่วยงานของพนักงานต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ และหน่วยงานที่สังกัดของพนักงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา น้อยจันทร์ (2541) ที่ได้ทำการศึกษาคูณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรม:กรณีศึกษาบริษัท รีท-ไวท์ ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของตัวแปร เช่น อายุ เพศ รายได้ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสพบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีผลต่อระดับความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตการทำงานที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้อย่างนี้

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เฉยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 บริษัทควรจะดำเนินการปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนให้คุ้มค่างับความเสี่ยงภัยในการทำงาน และมีความยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพที่มีลักษณะงานคล้ายกันจากบริษัทอื่น ๆ เพื่อคนงานต่างด้าวจะได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวอย่างมีความสุข รวมทั้งยังเป็นการสร้างคุณภาพชีวิตและแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

1.2 บริษัทควรจะมีการเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ต่างๆ ในการทำงาน ให้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน มีความปลอดภัย และเอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน ดังนั้นถ้าบริษัทคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้แล้วก็จะทำให้คนงานต่างด้าวมีสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย และช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกสะดวกสบายมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น

1.3 บริษัทควรจะให้ความสำคัญกับสวัสดิการต่างๆ ของคนงานต่างด้าว เช่น ที่พักอาศัย สิทธิการลาป่วย ลากิจ เบี้ยเลี้ยง เครื่องแบบ ค่าล่วงเวลา ค่ารักษาพยาบาล และการอำนวยความสะดวกในการรักษาพยาบาล เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี และมีกำลังใจในการทำงานเพิ่มขึ้น

1.4 ความสมดุลในชีวิตงานและชีวิตส่วนตัว คนงานต่างด้าวยังมีช่วงเวลาพักผ่อน รับประทานอาหาร ทำภารกิจส่วนตัวในแต่ละวันไม่เหมาะสม เพราะต้องทำงานหนักและเลิกจากการทำงานเย็น ดังนั้นบริษัทควรจะกำหนดชั่วโมงการทำงานที่เหมาะสม และต้องไม่ปล่อยให้คนงานต่างด้าวได้รับความกดดันจากการปฏิบัติงานจนเกินไป เพื่อหลีกเลี่ยงการที่ต้องคร่ำเคร่งอยู่กับงานจนไม่มีเวลาพักผ่อนหรือได้ใช้ชีวิตส่วนตัวอย่างเพียงพอ

1.5 ความสัมพันธ์ภายในองค์กร คนงานต่างด้าวยังไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำงานและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ดังนั้นบริษัทควรจะให้ผู้บังคับบัญชาเข้ามาดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำงานและปรึกษาปัญหาส่วนตัว รวมทั้งปฏิบัติต่อผู้ปฏิบัติงานอย่าง

เสมอภาคและให้ความยุติธรรมเท่าเทียมกัน ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี และยังเป็นการสร้างคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุกในศูนย์ขนส่งอื่น ๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาเปรียบเทียบประกอบในการวางแผน ปรับปรุง และเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีของคนงานไทยและคนงานต่างด้าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนงานต่างด้าวที่ทำการขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก เพื่อจะได้นำข้อมูลเบื้องต้นและกำหนดเป้าหมายหรือประเมินทิศทางความสำเร็จในอนาคตขององค์กร รวมทั้งยังเป็นแนวทางการปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานทั้งคนงานไทยและคนงานต่างด้าวที่ขนถ่ายสินค้าทางรถบรรทุก เพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลขององค์กร

บรรณานุกรม

- กระทรวงแรงงาน. (10 ตุลาคม 2551). แผนแม่บทด้านแรงงาน พ.ศ. 2550-2552 [http : //www.mol.go.th/mol/policy.htm/](http://www.mol.go.th/mol/policy.htm/)
- กฤษฎา น้อยจันทร์. (2541). การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษา บริษัท ริท-ไรท์ (ประเทศไทย) จำกัด ภาคนิพนธ์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จิตต์ณัฐ สมบัติศิริ. (2546). คุณภาพชีวิตการทำงานของครูประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างจาก Bamard, C.I. (1968). The function of the executive. Cambridge, Massachuseus: Harward University.

ธนาวิทย์ คงคาชนะ, พิชัย สดภิบาล, สมเดช เจยไสย
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 (28-39)

- ณัชพล ภูเต็ง. (2540). การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงาน ของ พนักงาน โรงงาน มักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิตยาพร สาธ. (2546). คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายบำรุงรักษาการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรณีศึกษา : โรงไฟฟ้าแม่เมาะ วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นฤดล มีเพียร. (2541). คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิชญ์สินี ดีผลผล. (2545). คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร: ศึกษากรณี บริษัทไทยแอร์พอร์ตส์ กราวด์ เซอร์วิสเซล จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภูวนัย น้อยวงศ์. (2541). คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม อิเลคทรอนิกส์ : ศึกษากรณีเฉพาะบริษัท มินิแบ ไทย จำกัด วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณภา เสนา. (2544). การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสายการผลิต บริษัท บิวตี้เจมส์แพตตอรี จำกัด. กรุงเทพฯ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุทธิลักษณ์ สุนทรโรดม. (2537). มาตรการทางกฎหมายต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต แรงงาน. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรัญญา นวลละออ. (2544). คุณภาพชีวิตการทำงานครูประถมศึกษาอำเภอคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.